

Voor de opname van de beginvoorraden uit de algemene boekhouding, moet de analytische boekhouding gebruikmaken van de zogenaamde spiegelrekeningen

Voor het boeken van de beginvoorraad maakt men bijgevolg gebruik van de volgende boekingen:

980 Permanente inventaris grondstoffen
 981 Permanente inventaris hulpstoffen

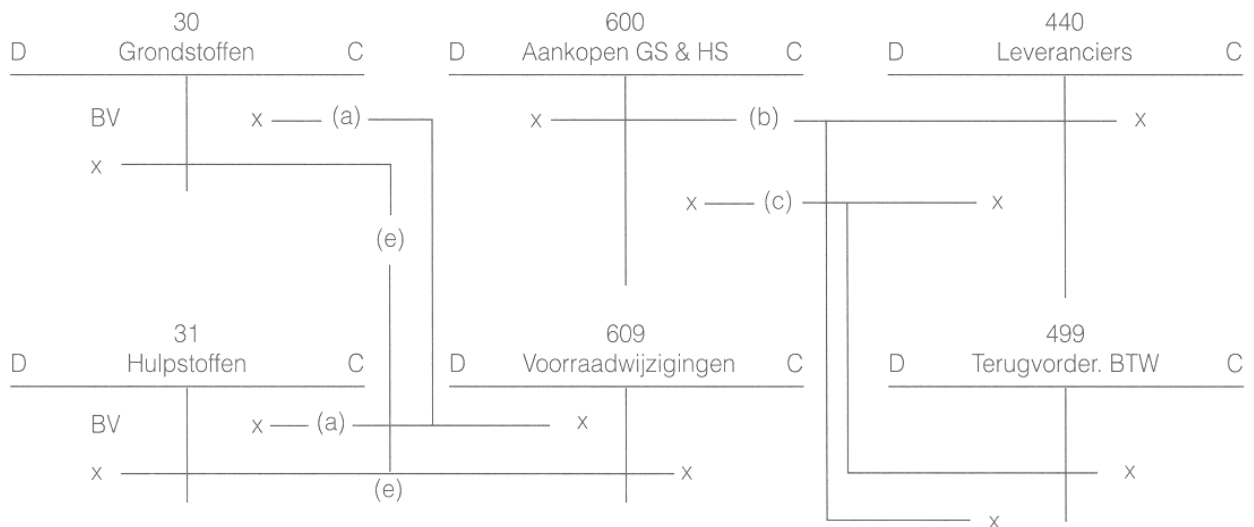
900.0 aan Spiegelrekening van de voorraad grondstoffen
 900.1 Spiegelrekening van de voorraad hulpstoffen

We boeken het verbruik in de analytische boekhouding

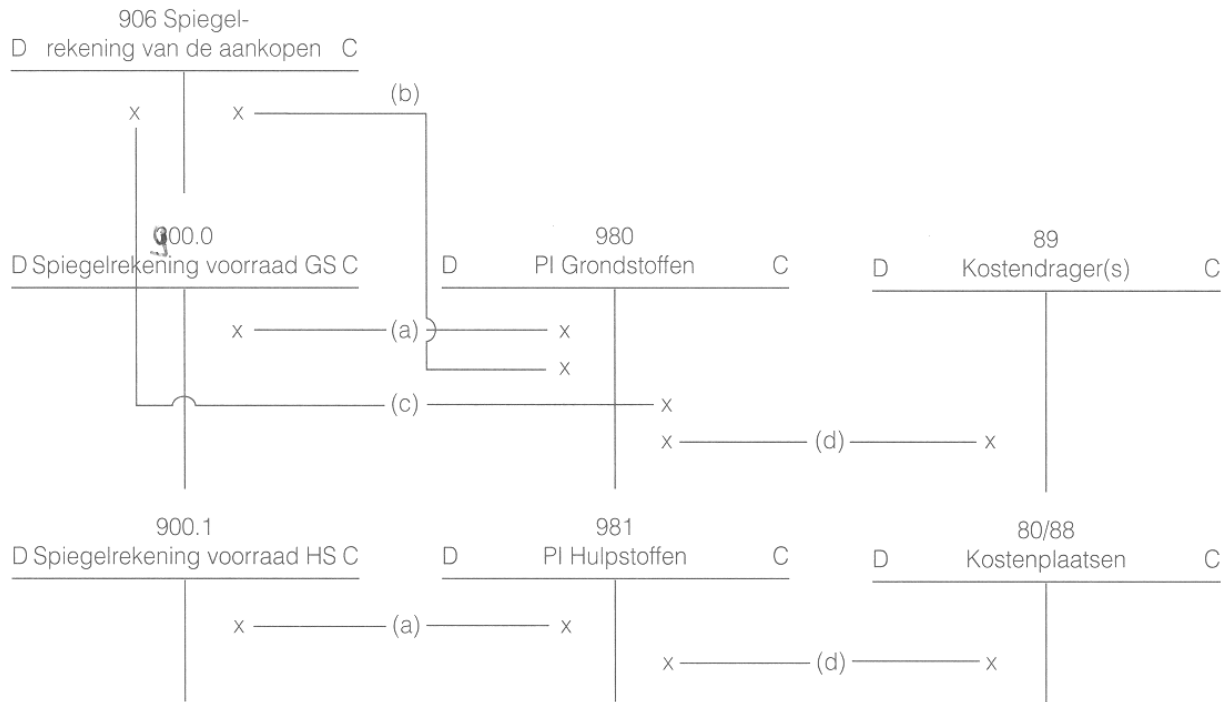
80/88 Kostenplaatsen
 89 Kostendrager

980 aan Permanente inventaris grondstoffen
 981 Permanente inventaris hulpstoffen

Laten we even zien wat het verschil (gelijklopendheid) is tussen de gewone boekhouding en de analytische boekhouding bij de verwereking van grondstoffen en hulpstoffen.

- (a) opname beginvoorraad aan werkelijke prijs
- (b) ontvangst aangekochte goederen aan werkelijke prijs
- (c) retour goederen naar leverancier
- (d) verstrekking van goederen aan kostendrager (voor direct materiaal) en aan kostenplaats (voor indirect materiaal)
- (e) bepaling van de voorraad einde maand

Diensten en diverse goederen

Deze worden bestudeerd in de algemene boekhouding onder de rekeningengroep 61. Al deze componenten moeten eveneens naar gelang van hun verbruik in de kostprijs opgenomen worden. Enkele voorbeelden ter herinnering: elektriciteit, olie, gas, water, prestaties van derden (met betrekking tot onderhoud gebouwen, machines, planopmaak, studies, boekhouding, centrale, expertises, onderaanneming, personeelsaanwerving, opleiding), aankopen van verbruiksgoederen (documenten, administratief materiaal, reclame, ...), enz. Binnen de algemene boekhouding worden deze kosten opgenomen bij ontvangst van de factuur of afrekening, m.a.w.:

61 Diensten en diverse goederen
 49948 Terugvorderbare BTW bij aankopen
 440 aan Leveranciers

In de analytische boekhouding wordt het dan:

→ overname uit de algemene boekhouding

971 Verrekende diensten en diverse goederen
 901 aan Spiegelrekening diensten en diverse goederen

→ verwerking binnen de analytische boekhouding via extracomptabele staten

80/88 Kostenplaatsen
 971 aan Verrekende diensten en diverse goederen

Personeelskosten

Vermits de boekingen in de analytische boekhouding niet noodzakelijk gelijklopen met de boekingen in de algemene boekhouding, komen de saldi van de kenmerkende rekeningen niet overeen

Algemene boekhouding

Analytische boekhouding

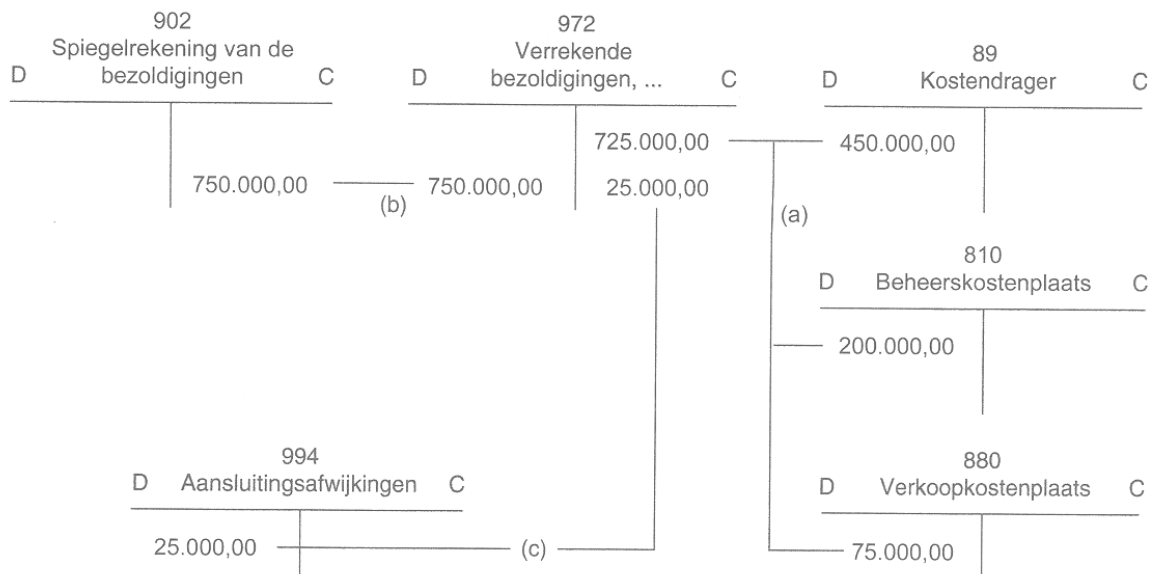
620 Bezoldigingen	DS ≠ CS	972 Verrekende bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen
621 Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen		
622 Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekeringen		
623 Andere personeelskosten		

Voorbeeld

Maandlijks toerekenen van de lonen en wedden aan de kostenplaatsen en de kostendrager

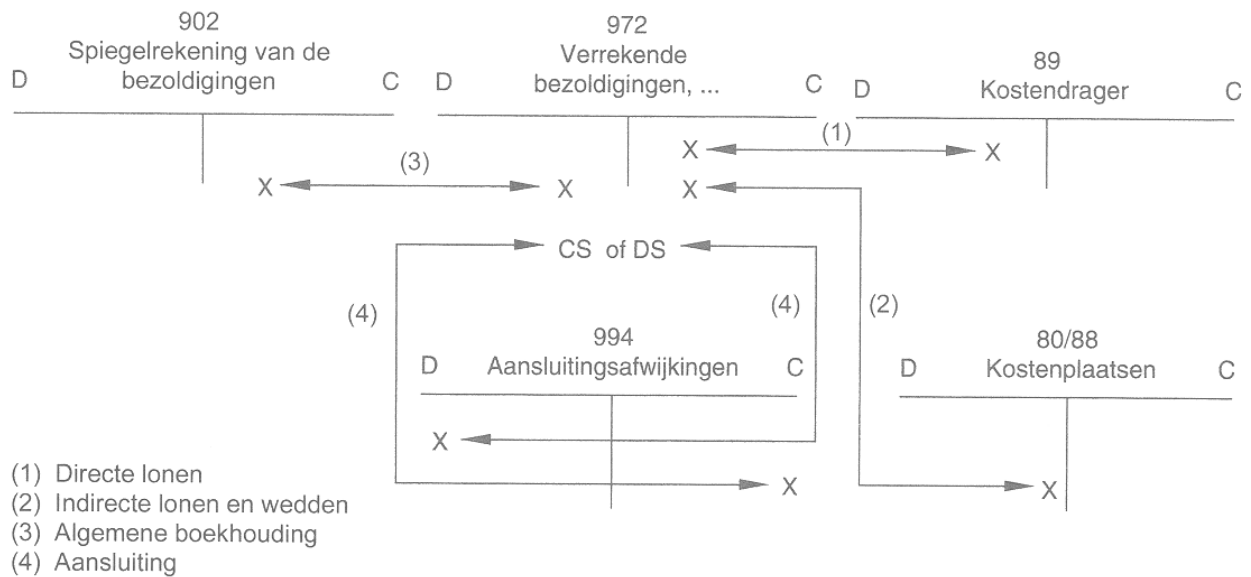
Totaal direct loon: 450.000,00 euro kostendrager

Totaal indirect loon : 200.000,00 kostenplaats beheer
75.000,00 verkoopkostenplaats

- (a) personeelskost per maand in de analytische boekhouding
- (b) na inventarisdatum: toestand algemene boekhouding overnemen
- (c) aansluiting tussen algemene en analytische boekhouding

Samenvattend schema voor de personeelskosten in de analytische boekhouding

Afschrijvingen en waardeverminderingen

In de algemene boekhouding hebben we

63... Afschrijvingen
2...9 aan Geboekte afschrijvingen op

63... Waardeverminderingen
2...9 aan Geboekte waardeverminderingen op

De analytische boekhouding zal alle kosten van afschrijvingen en waardeverminderingen, voor zover ze betrekking hebben op de productie en de verkoop, opnemen in de kostprijs, respectievelijk het analytisch resultaat. Zij zal dit op maandelijkse basis doen en daarbij rekening houden met de bedrijfseconomische waardering, eerder dan de fiscale. Het opnemen van de afschrijvingen gebeurt door alle vaste activa onder te verdelen naar de binnen het analytisch stelsel aangehouden kostenplaatsen. Bijvoorbeeld terreinen en gebouwen: huisvesting; machines: naar de verschillende kostenplaatsen, enz. In feite steunt men hier op de "inventaris" van het vast actief per kostenplaats. Per kostenplaats maakt men dan een "afschrijvingsblad" op, rekening houdend met de bedrijfseconomische afschrijvingspercentages op de bedrijfseconomische waarde, en verdeelt het bekomen jaarafschrijvingsbedrag over de productiemaanden. Daardoor blijkt dan duidelijk dat afschrijvingen periodekosten zijn.

80/88 Kostenplaatsen
973 aan Verrekende afschrijvingen

De rekening "973 Verrekende afschrijvingen" zal meestal niet met de rekening "63 Afschrijvingen" overeenstemmen, omdat de waarderingsregels in de algemene boekhouding en de analytische boekhouding met altijd dezelfde zijn.

Dit mogelijke verschil wordt nauwkeurig opgevolgd en zal dienen om later de aansluiting te maken tussen ondernemingsresultaat en analytisch resultaat, na inventarisboekingen in de algemene boekhouding.

Opmerkingen betreffende de afschrijvingen

De basiscriteria voor de algemene boekhouding zijn:

- Oorspronkelijke aanschaffingswaarde.
- Afschrijvingspercentage op de aanschaffingswaarde: hierbij zal de onderneming streven naar het fiscaal gunstigste stelsel, waardoor de geboekte afschrijvingen dikwijls hoger zijn dan de bedrijfseconomisch noodzakelijke. Het verschil - indien relevant - moet trouwens in de toelichting aangeduid worden.
- De eventuele geboekte meerwaarde op vaste activa met beperkte gebruiksduur.
- Afschrijvingspercentage op deze meerwaarde: d.i. bepaald in functie van de vermoedelijke gebruiksduur van het actief na herwaardering.

De basiscriteria voor de analytische boekhouding zijn:

- Stelsel van de historische waarde: men neemt in de kostprijs alleen de afschrijvingen op die berekend zijn op de aanschaffingswaarde in functie van de werkelijke gebruiksduur van het vast actief.
- Stelsel van de vervangingswaarde: als kostprijselement wordt opgenomen de afschrijving - berekend op basis van de werkelijke gebruiksduur - op de vervangingswaarde van het vast actief. Dit betekent dat de kostprijs verzekert dat bij buitengebruikstelling van het vast actief men voldoende afgeschreven heeft om het vast actief te vernieuwen. Op deze wijze verzekert men de continuïteit van de onderneming.

Voorbeeld:

Stel dat een onderneming over de volgende activa beschikt:

gebouw: aanschaffingswaarde: 500.000,00 euro
 machine: aanschaffingswaarde: 200.000,00 euro

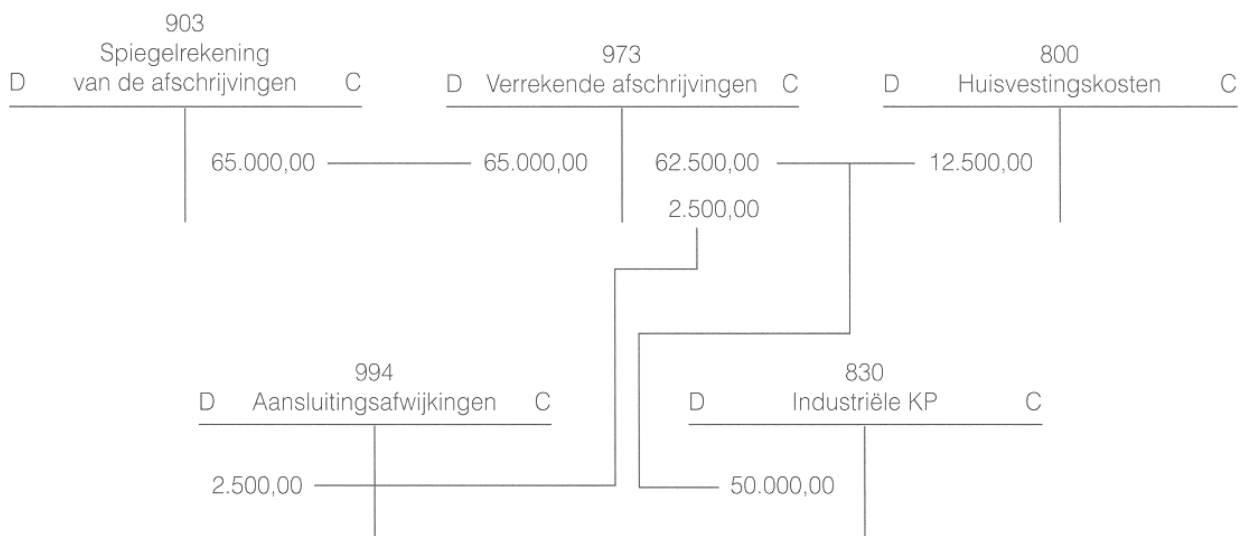
De fiscaal aanvaarde lineaire afschrijvingspercentages bedragen:

5% op gebouwen, dus jaarlijks: 25.000,00 euro

20% op de machines, dus jaarlijks: 40.000,00 euro

Voor interne doeleinden schatten we het gebouw 40 jaar en de machine 4 jaar zal worden gebruikt. Dit geeft dan de volgende implicaties voor de analytische boekhouding:

Afschrijvingen: 500.000,00 euro x (1/40) = 12.500,00 euro
 200.000,00 euro x (1/4) = 50.000,00 euro
 Totaal 62.500,00 euro

910 Spiegelrekening van de verkopen
990 aan Analytisch resultaat

Waardering gebeurt hier tegen de verkoopprijs. Er is dus steeds controle over de facturatie van alle verzonden goederen. De analytische boekhouding zal dan ook periodisch listings verstrekken over verzendnota's die nog met aangesloten zijn op facturatie. Bij inkomende retouren wordt eenzelfde methodiek gevolgd. Het magazijn verzorgt de vastlegging van de inkomende retouren, de algemene boekhouding verzorgt de uitgaande creditnota's. Tussen beide gebeurt er een aansluitingscontrole. Inkomende retouren vergen eveneens een waarderings- en beoordelingsaspect, waarmee de inkomende retour niet gebeurt als gevolg van een zuiver technische vergissing, maar wel omwille van kwaliteitsgebreken. De boeking die gebeurt bij de zuiver technische vergissing, is:

983 Permanente inventaris gereed product
990 aan Analytisch resultaat
(tegen oorspronkelijke fabricagekostprijs)

990 Analytisch resultaat
910 aan Spiegelrekening van de verkopen (waarde van de creditnota)

Zijn de inkomende retouren werkelijk kwalitatief minderwaardig, dan mogen zij met op de rekening "983 Permanente inventaris gereed product" tegen hun oorspronkelijke fabricagekostprijs geboekt worden, maar wel op een andere permanente inventaris gereed product tweede keus en tegen maximaal de vermoedelijke verkoopwaarde van de te maken verkoopkosten:

983 Permanente inventaris gereed product
990 aan Analytisch resultaat (geschatte waarde)

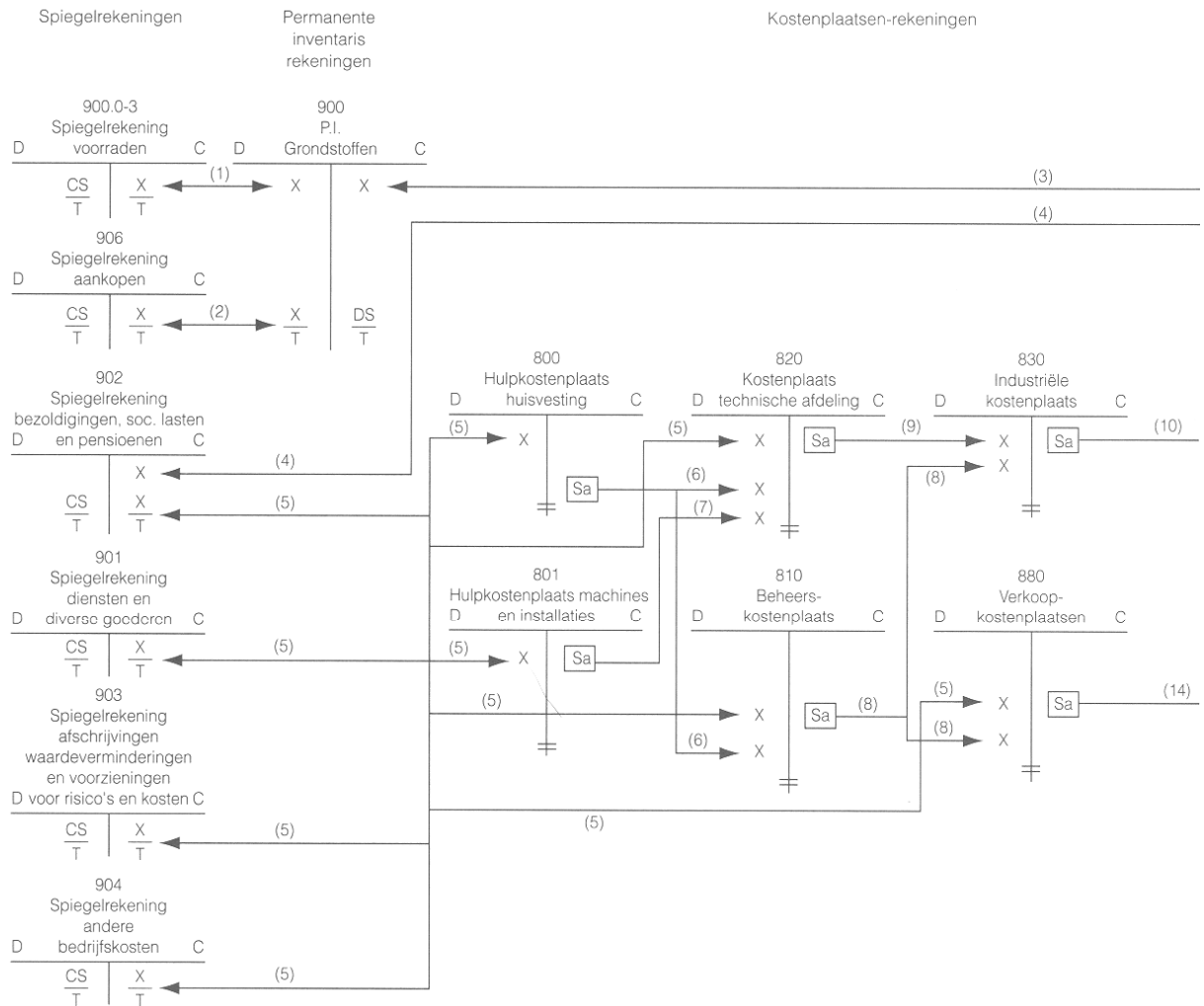
990 Analytisch resultaat
910 aan Spiegelrekening van de verkopen (waarde van de creditnota)

Einde van het boekjaar zal men ter gelegenheid van de inventaris het saldo van de rekening 983 aansluiten bij de inventarisboeking in de algemene boekhouding. Dit is de zogenaamde sluitjournaalpost.

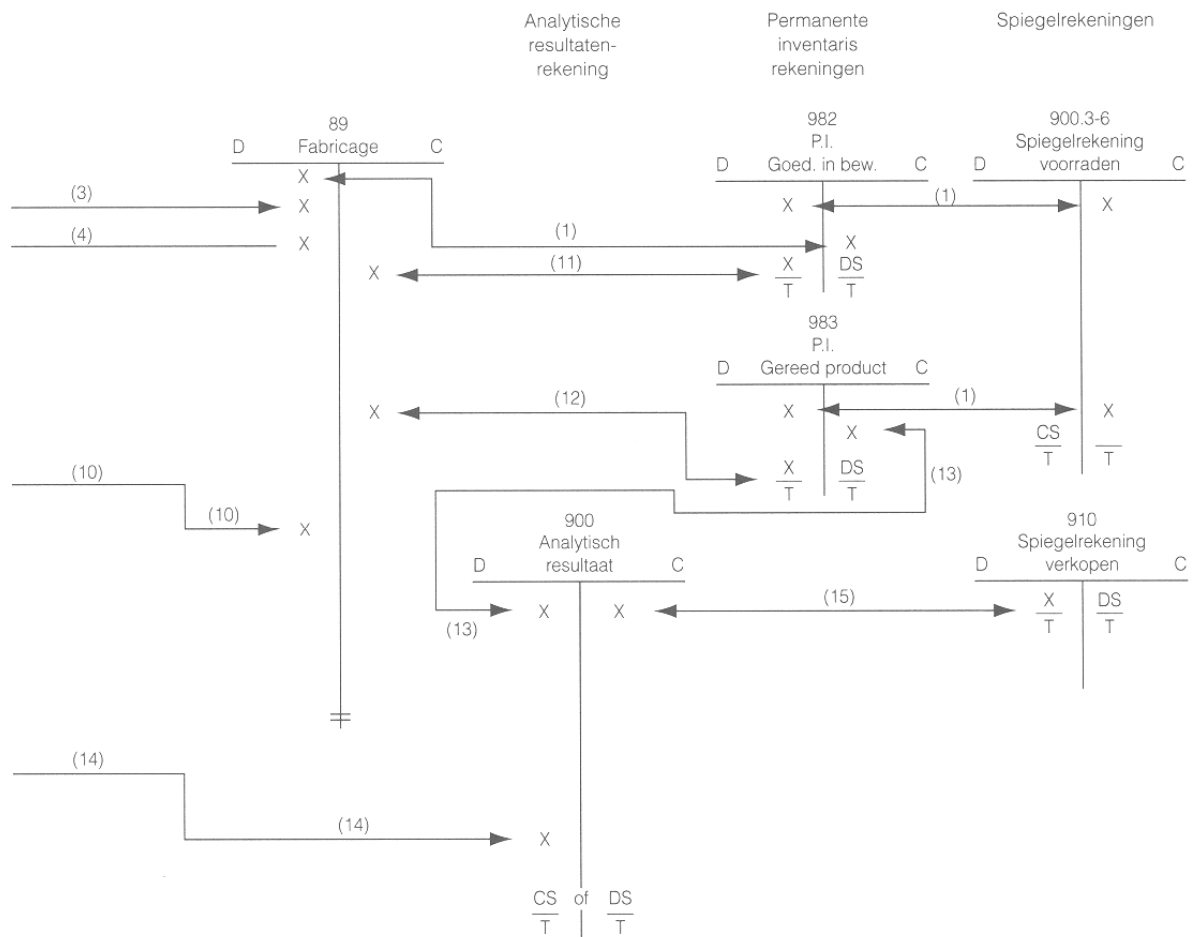
977 Verrekenende voorraadwijzigingen
983 aan Permanente inventaris gereed product
(waarde zoals ze blijkt uit saldo "983")

911 Spiegelrekening van de voorraden
977 aan Verrekenende voorraadwijzigingen
(waarde gehanteerd in de algemene boekhouding)

Het saldo op de rekening "977" wordt dan afgeboekt naar de rekening "994 Aansluitingsafwijkingen". Is er geen verschil in waardering tussen analytische en algemene boekhouding, dan moet men uiteraard de "977" rekening niet gebruiken.

(1) Opname van de beginvoorraad grondstoffen en goederen in bewerking (2) Aankopen (3) Materiaalverbruik grondstoffen (4) Directe personeelskosten	(5) Indirecte personeelskosten, diensten en diverse goederen, afschrijvingen, andere bedrijfskosten (6) Verdeling huisvestingskostenplaats (7) Verdeling kostenplaats machines (8) Verdeling beheerskostenplaats (9) Verdeling kostenplaats technische afdeling

- (10) Verdeling industriële kostenplaats
- (11) Eindvoorraad goederen in bewerking
- (12) Afgewerkte producten

- (13) Verkochte producten: fabricagekostprijs
- (14) Verdeling verkoopkosten
- (15) Opbrengsten verkochte producten